

UZASADNIENIE

Apelacja obrońcy jest zasadna w niewielkiej części, a apelacja skazanego jest bezzasadna.

Co do apelacji obrońcy, to faktycznie w zaskarżonym wyroku doszło do naruszenia prawa procesowego polegającego na błędnym wyliczeniu minimalnego wynagrodzenia dla obrońcy z urzędu. Analiza akt wskazuje, że Sąd Rejonowy nie uwzględnił obecności obrońcy na trzech dodatkowych terminach w dniach 12 września 2017 roku, 5 października 2017 roku i 7 listopada 2017 roku. Przy uwzględnieniu jego stawiennictwa na tych terminach minimalne wynagrodzenie obrońcy powinno wynosić 236,16 zł. Dlatego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że podwyższył wysokość zasądzonych w punkcie 6 od Skarbu Państwa na rzecz adwokata kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu przed Sądem Rejonowym do kwoty 236,16 zł.

Co do podniesionego w apelacji skazanego zarzutu obrazy prawa materialnego poprzez umorzenie postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego co do wyroku opisanego w pkt VIII części wstępnej wyroku łącznego, to jest on chybiony. Kara orzeczona tym wyrokiem została już wykonana zanim zapadł zaskarżony wyrok łączny, co czyni niemożliwym jej połączenie z innymi niewykonanymi jeszcze karami zgodnie z przepisami obowiązującymi od dnia 1 lipca 2015 roku. Sąd Okręgowy pokusił się o analizę, czy nie byłoby względniejsze dla skazanego zastosowanie przepisów obowiązujących przed dniem 1 lipca 2015 roku i doszedł do wniosku, że nie. Otóż stan prawny obowiązujący poprzednio co prawda pozwalał na łączenie kar wykonanych, ale stawiał wymogi temporalne, aby do łączenia kar w ogóle mogło dojść (czyn musiał być popełniony zanim zapadł pierwszy, choćby nieprawomocny wyrok). Oznacza to, że na tzw „starych” przepisach mogłoby dojść do połączenia kar jedynie z wyroków opisanych w pkt VI i VII części wstępnej zaskarżonego wyroku, które i tak zostały połączone, natomiast nie podlegałyby łączeniu kary z wyroków opisanych w pkt VIII i IX części wstępnej zaskarżonego wyroku. Zatem nie dość, że skazany i tak nie uzyskałby połączenia kary z wyroku opisanego w pkt VIII (o co wnosi w apelacji), to jeszcze odrębnemu wykonywaniu podlegałaby kara orzeczona w wyroku opisanym w pkt IX. Dlatego Sąd Rejonowy prawidłowo zastosował aktualnie obowiązujące przepisy, bo poprzednio obowiązujące nie były względniejsze dla skazanego.

Chybione są podnoszone w obu apelacjach zarzuty związane z rażąco niewspółmiernością orzeczonej kary łącznej oraz z brakiem zastosowania zasady pełnej absorpcji przy łączeniu kar jednostkowych.

Sąd Rejonowy słusznie zastosował przy wymiarze orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zasadę mieszaną (zwaną zasadą asperacji) i należyte to uzasadnił. Również stopień wyważenia (potocznie rzecz ujmując „wymieszania”) zasad absorpcji i kumulacji w ramach zastosowanej zasady asperacji jest trafny i zasługuje na aprobatę Sądu Okręgowego. Zwrócić należy uwagę, że Sąd Rejonowy i tak był tu łaskawy dla skazanego i zastosował do kary łącznej zasadę mieszaną, powodując skrócenie okresu odbywania przez skazanego kary pozbawienia wolności o dwa miesiące.

Zastosowanie większego stopnia zasady absorpcji nie byłoby właściwe. Orzeczona zaskarżonym wyrokiem kara łączna obejmuje kary jednostkowe za aż 5 przestępstw, popełnionych przeciwko różnym dobrom chronionym prawem. W większości były to przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji (kwalifikowane z art. 178 a § 4 kk, i art. 180a kk), ale również przeciwko wymiarowi sprawiedliwości (art. 244 kk), oraz przeciwko wiarygodności dokumentów (czyn kwalifikowany z art. 275 § 1 kk). Dlatego nadużyciem jest twierdzenie apelantów, że wszystkie te przestępstwa były do siebie podobne. Co więcej, dwa z tych przestępstw popełnione zostały w warunkach recydywy z art. 64 § 1 kk, co powinno znajdować odzwierciedlenie w wymiarze kary łącznej. Nie jest również prawdą twierdzenie apelantów, że skazany dopuścił się tych przestępstw w bliskiej zwartości czasowej – pomiędzy pierwszym z nich a ostatnim upłynął okres prawie 4 lat.

Generalnie należy stwierdzić, że czym większa liczba przestępstw, tym surowsza powinna być wymierzona za nie kara łączna (co nie koniecznie oznacza zastosowanie zasady pełnej kumulacji). Twierdzenie takie znajduje pełne

potwierdzenie w dyrektywach prewencji indywidualnej i generalnej, a zatem nie kłóci się z prymatem stosowania zasad prewencji indywidualnej ustanowionym przez obowiązujący od dnia 1 lipca 2015 roku przepis art. 85 a kk – dlatego dotychczasowe orzecznictwo w tym przedmiocie zachowuje aktualność (zob. wyr. SA w Katowicach z 20.5.2008 r., II AKA 129/08, KZS 2008, Nr 9, poz. 48; wyr. SA w Krakowie z 19.10.2007 r., II AKA 183/07, KZS 2007, Nr 11, poz. 19; wyr. SA w Łodzi z 20.9.2001 r., II AKA 154/01, KZS 2002, Nr 12, poz. 70).

Orzeczona kara łączna pozbawienia wolności spełnia dyrektywy wymiaru kary łącznej określone w art. 85 a kk. W tym konkretnym przypadku skazany uporczywie i wielokrotnie naruszał normy prawne, jego działalność przestępcza była dosyć intensywna (5 przestępstw popełnionych w okresie niecałych 4 lat), dlatego nie zasługiwał on na dalsze łagodzenie kary. Sąd Okręgowy podziela zdanie Sądu Rejonowego, że kara łączna 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności wpłynie na skazanego resocjalizująco.

Podnoszone w piśmie skazanego zatytułowanym uzupełnieniem apelacji (choć wpłynęło ono po upływie terminu do wniesienia apelacji) argumenty zostały już częściowo omówione, bo pokrywały się z apelacją obrońcy. Dodatkowo podnieść należy, że sytuacja zdrowotna i życiowa matki skazanego może być argumentem dla uzyskania przerwy w karze albo warunkowego przedterminowego zwolnienia z reszty jej odbywania, ale nie może prowadzić do dalszego łagodzenia kary łącznej. Dobre zachowanie skazanego w warunkach izolacji penitencjarnej nie może przesłonić smutnego faktu, że będąc na wolności skazany nie potrafi podporządkować się przepisom prawa i popełnia przestępstwa. Niepoważny jest wręcz argument, że skazanego nie powinno się obciążać faktem, że już dziewięciokrotnie karany był różnymi wyrokami, gdyż większość z kar nimi orzeczonych wykonał - fakt odbycia kar z tych pozostałych wyroków nie powoduje, że znikają one z pola widzenia Sądu przynajmniej do czasu zatarcia skazania, które jeszcze nie nastąpiło. Stosując dyrektywy wymiaru kary łącznej określone w art. 85 a kk Sąd ma obowiązek dostosować karę do dotychczasowej postawy skazanego i fakt, że był on w przeszłości wielokrotnie karany może, a nawet powinien mieć wpływ na wymiar kary łącznej.

Podsumowując, orzeczona kara łączna jest adekwatna do stopnia winy skazanego i stopnia społecznej szkodliwości jego czynów, oraz oddaje w należyty sposób natężenie jego kryminalnej działalności.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu przez adwokata skazanemu na rozprawie apelacyjnej Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 618§ 1 pkt 11 kpk oraz § 2 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714).

Sąd Okręgowy zwolnił skazanego od wydatków poniesionych w postępowaniu odwoławczym na podstawie art. 624 § 1 kpk, kierując się jego ciężką sytuacją finansową (nie ma majątku ani dochodów, odbywa wieloletnią karę pozbawienia wolności).

Wobec powyższego orzeczono jak w wyroku.